

Iparművészek a gyárban

Az iparművészetről, vagy néhány éve használatos varázsszóval, dising-ról, izgalmas vita folyt több újságban, folyóiratban, többek között több hónapon át a Művészet 1973-as számaiban. S folyt a vita, a fogalomtisztázás az ipari formatervezésről, az ipari tervezőművészetről, annak tartalmáról, lényegéről is.

Ismert és nemzetközileg elfogadott definíció szerint: „...Az ipari formatervezés alkotó tevékenység, melynek célja az ipar által előállított termékek formai tulajdonságainak meghatározása. Ezek a formai sajátosságok nem csupán külső jellegzetességek, hanem főleg azok a strukturális és funkcionális kapcsolatok, melyek a rendszert összefüggő egységgé alakítják át, mind a gyártó, mind a felhasználó szempontjából...” Az iparművész feladata tehát az élet által felvetett új igényeknek művészi-emocionális tükrözése, illetve tükröztetése ipari keretek között (praktikusság, célszerűség, szépségigény, mobilitás stb.); másrészt az ipar, az ipari termékek, s rajtuk keresztül a tervezőművészek közvetve-közvetlenül hatnak az emberi környezetre, formálják az ember ízlését, új társadalmi igényeket támasztanak. A mai ember tárgyi világát iparcikkek sokasága uralja. Legfőbb jellemzőjük az egységesítés, a tökéletes megmunkálás, a tömegméretek. Ezek a tárgyak beépülnek az ember mindennapi életébe, annak elmaradhatatlan kísérői. Az öltözködéskultúra, a használati tárgyak értéke és minősége befolyásolja az emberi környezet esztétikai értékét, formálja magát a használat, s alakítja nemzeti kultúránkat.

*

Hódmezővásárhelyen három, illetve néhány éve két helyen dolgoznak iparművészek. A Hódmezővásárhelyi Divatkötöttáru-gyárban, a Finomkerámiai Ipari Művek Alföldi Porcelángyárában és a Majolikagyárban, mely néhány éve a porcelángyár

B. Kovács Ferencné

Gerle Margit

Fábri Judit

üzemeként dolgozik. Ezeken a helyeken tíz tervező iparművész tevékenykedik, közülük héttel beszélgettem. Eredményeik, örömeik és gondjaik jellemző és árnyalt képet nyújtanak a művészeti ág helyzetéről. *Fekete Jánosné, Sándor Eszter* és *B. Kovács Ferencné* a HÓDIKÖT anyag- és modelltervezői, *Ambrus Éva* a porcelángyár tervező kollektívájának vezető formatervezője, *Tuza László* porcelántervező iparművész elsősorban szaniterárúk tervezésével foglalkozik, *Gerle Margit* és *Fábri Judit* a Majolikagyár keramikusai.

Legrégebbi hagyományai a Majolikagyárnak vannak. 1972-ben nagyszabású kiállítással ünnepelte megalapításának hatvanadik évfordulóját. A képzőművészek által létrehozott Majolika Telep az 1788-ig visszavezethető cserepeshagyományok,